

Arrestnummer <i>C1 1076 / 2026</i>
Repertoriumnummer 2026 / 2753
Datum van uitspraak 31 augustus 2026
Notitienummer griffie
Notitienummer parket-generaal 2025/PGG/1977 2025/VJ11/855

☐ Registratie
☐ Verstek
☐ R 32/7
☐ Hypo
☐ Opdracht OM
☐ Aanstelling deskundige
☐ Internering
☐ OS
☐ O.A.

Kopie

Afgeleverd aan: VLAAMSE OVERHEID, Departement
Kanselarij en Bestuur (C.V.H.), Koning Albert II laan 20 bus
9, 1000 BRUSSEL

Geen rechtsmiddel werd tot heden tegen dit arrest
ingesteld.

Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van
inwendige aard

Hof van beroep
Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Not.nr. GE.21.F1.107606/22

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. , (RRN
met Belgische nationaliteit,
geboren ,
wonende te ,
- beklaagde -

1. Telastleggingen

De beklaagde wordt volgens de aanhangig makende dagvaarding vervolgd voor het volgende:

als dader in de zin van artikel 66 Strafwetboek, door het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt:

A schending vergunningsplicht

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1. § 1 lid 2 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, zonder omgevingsvergunning een ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste of de tweede klasse te hebben geëxploiteerd of veranderd,
(art. 5.2.1. §§ 3, 4 en 6, eerste lid, en 16.6.1. § 1, eerste lid Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid; art. 5, 1°, c), en 6, eerste lid Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

1 te op 21 februari 2022

namelijk, een inrichting klasse 1, gekend onder rubriek:

Rubriek 9.4.1.c.1.2° (klasse 1):

- Varkenshouderij met meer dan 1000 plaatsen voor varkens ouder dan 10 weken.

Rubriek 9.4.1.d.2° (klasse 1, GPBV-installatie):

- Intensieve varkenshouderij met meer dan 750 plaatsen voor zeugen en gedekte jonge zeugen,

meer bepaald, in strijd met artikel 1 van de vergunningsbesluiten afgeleverd door het College van Burgemeester en Schepenen van dd. 07/12/2010 en 22/07/2014 en de aktenames door het College van Burgemeester en Schepenen van dd. 20/01/2015 en 18/08/2015, 1036 stalplaatsen voor het stallen van zeugen en gedekte jongen zeugen ter beschikking te hebben, alsook 176 plaatsen voor het stallen van andere varkens, waar de inrichting slechts is vergund voor 1000 stalplaatsen voor varkens, waarvan 750 zeugen, 248 andere varkens en 2 beren.

2 in de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021

namelijk te hebben geëxploiteerd met een ontoereikende omgevingsvergunning, meer bepaald meer grondwater te hebben opgepompt dan vergund, met name waar artikel 1 van het vergunningsbesluit dd. 07/12/2010 de inrichting vergunt voor het winnen van grondwater met een debiet van 13 m³/dag en 4647 m³ per jaar, werd in 2017 476 m³ meer opgepompt dan vergund, in 2018 1294 m³, in 2019 3123 m³, in 2020 191 m³ en in 2021 3813 m³.

B schending exploitatie- en vergunningsvoorwaarden

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1. § 1, eerste lid van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, als exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit de algemene, sectorale of bijzondere milieuvoorwaarden niet te hebben nageleefd, (art. 5.4.9. § 1 en 16.6.1. § 1, eerste lid Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

namelijk artikel 5.9.2.1bis, § 4 Vlarem II, § 4.

'De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, stelt nadere regels vast voor de uitvoering en het gebruik van de ammoniakemissiearme stallen die op de lijst opgenomen zijn met het oog op het behoud van de ammoniakemissieverminderende aspecten van die stallen.

Voorwaarden met betrekking tot de elektronische monitoring van ammoniakemissiearme stallen, waaronder luchtwassystemen, worden beschouwd als regels voor de uitvoering en het gebruik en worden nageleefd volgens de meest recente versie van de lijst, vermeld in paragraaf 1/1.

In strijd met het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen, in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Hierna MB genoemd):

1 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.3.1° MB, de technische fiche voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

2 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.3.2° MB, het monsternameprotocol voor beide luchtwassers niet te hebben voorgelegd op het moment van de inspectie;

3 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.3.3° MB, de bedieningshandleiding voor beide luchtwassers niet te hebben voorgelegd op het moment van de inspectie;

4 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.4.2° MB, het onderhoudscontract voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

5 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.4.3° en 5°c van het MB, het logboek voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

6 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021

meer bepaald in strijd met 5.1.4.4° a) MB, het waswater van beide luchtwassers slechts één maal te hebben laten bemonsteren en analyseren door de Bodemkundige dienst van België, waar conform het MB elk half jaar een monster van het waswater dient te worden genomen volgens het monsternameprotocol;

7 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021

meer bepaald de grenswaarden voorop gesteld in 5.1.6 - tabel 1 MB, niet te hebben nageleefd, - gemeten concentraties NH_4^+ - vallen buiten de grenswaarden van tabel 1 van 5.1.6 MB, m.n. de parameter ammoniakale stikstof (NH_4^+-N) varieerde tussen 1,4 en 6,3, waar de norm onder de 0,4 valt;

- gemeten concentraties totaal N, molaire verhouding van N, vallen buiten de grenswaarden van tabel 1 van 5.1.6 MB, m.n. de parameter stikstof (totaal N) liep op tot 11,6, waarde norm tussen de 0,8 en 3,2 ligt, de parameter molaire verhouding van N varieerde tussen 1,02 en 2,68, waar de norm tussen 0,8 en 1,2 ligt;

- de parameter pH valt buiten de grenswaarde, m.n. de pH-waarde zeugenstal bedroeg 8,13 en 6,83, waar de norm tussen 6,5 en 7,5 ligt, de pH-waarde biggenstal bedroeg 6,71 en 5,61, waar de norm tussen 6,5 en 7,5 ligt.

8 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021
meer bepaald in strijd met art. 5.1.7.1° MB, de stalen voor de halfjaarlijkse analyses van waswater d.m.v. een schepmonster te hebben genomen, waar de stalen dienen te worden genomen aan het aftappunt (kraantje) in de leiding van het waswater van de circulatiepomp naar de sproeiers die het pakket bevochtigen.

9 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.1 MB, het filterpakket niet continu vochtig te hebben gehouden met een wasvloeistof in de zeugenstal, door aan de kant van de ingaande luchtstroom de zijspoeiers niet in werking te hebben gesteld

10 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.2.2.a MB, het linkse compartiment van de ingaande luchtstroom in de zeugenstal niet te hebben afgesloten, waardoor ongezuiverde lucht kon ontsnappen, daar waar het MB voorziet dat alle uitgaande stalventilatielucht via het luchtwassysteem uit de stal dient te worden afgevoerd.

11 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.2.2°, d MB, bedraagt de minimale afstand tussen de ventilatoren en het filterpakket minder dan 3 meter in de zeugenstal en de biggenstal.

12 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.1 MB, het filterpakket in de biggenstal niet continu vochtig te hebben gehouden met wasvloeistof, door aan de kant van de ingaande luchtstroom de zijspoeiers niet in werking te hebben gesteld.

13 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.2.2°.a MB, het rechtse compartiment van de ingaande luchtstroom in de biggenstal niet te hebben afgesloten, waardoor ongezuiverde lucht kon ontsnappen, daar waar het MB voorziet dat alle uitgaande stalventilatielucht via het luchtwassysteem uit de stal dient te worden afgevoerd.

14 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.1.9.1° MB, niet te hebben gerapporteerd over het onderhoud, de beoordeling van de goede werking van de luchtwassystemen en eventuele ondernomen acties ten gevolge van het onderhoud en de controle.

C gebruik van valselijk onder de naam van een bijzonder persoon opgemaakte getuigschriften die openbare of private belangen kunnen schaden met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, zich van een getuigschrift van welke aard ook bediend te hebben die openbare of private belangen kan schaden, en waarvan hij wist dat het onder de naam van een bijzonder persoon valselijk was opgemaakt, (art. 206 lid 1 en 2, 207, 213 en 214 Sw)

meer bepaald een valse conformverklaring inzake stalsystemen voor ammoniakreductie (AEA-stal), opgemaakt door ir met bedrieglijk opzet te hebben aangewend voor het verkrijgen van 'VLIF-investeringssteun' van het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse Overheid ten belope van € 51.420,00, terwijl structurele tekortkomingen bij de luchtwassers werden vastgesteld in strijd met het MB van 19 maart 2004 houdende vaststellingen van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen, m.n.:

- het ontbreken van een staalnamekraantje,
- het ontbreken van een drukkamer in de biggen- en zeugenstal (art. 5.1.2.2.d) MB),
- compartimenten van ingaande luchtstroom (linkse compartiment in de zeugenstal en rechtse compartiment in de biggenstal) niet te hebben afgesloten, waardoor bypasses mogelijk zijn, en er niet werd voldaan aan de wettelijke normen inzake leefmilieu.

te in de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019

VERMOGENSVOORDEEL : Art. 42 en 43bis Strafwetboek.

Beklaagde tevens gedagvaard teneinde zich overeenkomstig art. 42 en 43bis van het Strafwetboek, te horen veroordelen tot de bijzondere verbeurdverklaring van **69.214,00 euro** zijnde

- hetzij de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen,
- hetzij goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld,
- hetzij inkomsten uit belegde voordelen,

waarbij de rechter, indien de zaken niet kunnen worden gevonden in het vermogen van de beklaagde, de geldwaarde ervan dient te ramen (het equivalent bedrag).

Berekening:

- Uit hoofde van het onvergund opgepompte grondwater aan 2 euro per m³ - **17.794,00 euro**
- Heffingsjaar 2021: 2 euro x 3813 m³ = 7.626,00 euro
- Heffingsjaar 2020: 2 euro x 191 m³ = € 382,00 euro
- Heffingsjaar 2019: 2 euro x 3123 m³ = 6.246,00 euro
- Heffingsjaar 2018: 2 euro x 1294 m³ = 2.588,00 euro

- Heffingsjaar 2017: 2 euro x 476 m³ = 952,00 euro

- Uit hoofde van onterecht ontvangen steun vanwege het VLIF - **51.420,00 euro**

Tevens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.6 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het uitvoeren van aanpassingswerken conform de aanmaning van de Afdeling Handhaving dd. 21/03/2022 (zie stuk 39— ok1) binnen een door de rechtbank te bepalen termijn, onder verbeurte van een dwangsom van 200,00 euro per dag bij overtreding van dit verbod.

2. Procedureverloop

2.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, kamer G30DI, besliste bij vonnis van 3 juni 2025 op tegenspraak als volgt:

“OP STRAFGEBIED

Ten aanzien van

i.

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10, B11, B12, B13, B14 en C bewezen.

Veroordeelt voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10, B11, B12, B13, B14 en C:

*tot een **gevangenisstraf** van **10 maanden** en tot een **geldboete** van **8.000,00 EUR**, zijnde **1000,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.*

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

*Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft de **gevangenisstraf** voor een termijn van **5 jaar**.*

Bijzondere verbeurdverklaringen

*Beveelt de **bijzondere verbeurdverklaring** overeenkomstig de artikelen 42 en 43bis Strafwetboek van een bedrag van **7.500,00 EUR**, zijnde de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen van tenlastelegging A2.*

*Beveelt de **bijzondere verbeurdverklaring** overeenkomstig de artikelen 42 en 43bis Strafwetboek van een bedrag van **51.420,00 EUR**, zijnde de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen van tenlastelegging C.*

Kosten

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **200,00 EUR**, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **26,00 EUR** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **61,01 EUR**
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op **36,64 EUR**

HERSTEL

Wijst de vordering tot herstel als ongegrond.

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank houdt ambtshalve de burgerlijke belangen aan."

2.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld door het afleggen van een verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, op:

- 2 juli 2025 door de beklaagde ;
- 7 juli 2025 door het openbaar ministerie.

Deze partijen dienden toen ook elk een verzoekschrift in op die griffie, overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering.

2.3 Op de rechtszitting van 5 februari 2026 (inleidingszitting) legde het hof bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209*bis*, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vast en bepaalde de rechtsdag op de rechtszitting van 19 juni 2026. De beklaagde legde tijdig een conclusie neer.

2.4 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 19 juni 2026 in het Nederlands:

- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, bijgestaan door meester , advocaat met kantoor te
- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van , advocaat-generaal.

3. Ontvankelijkheid van de hoger beroepen - saisine van het hof

3.1 De verklaringen van hoger beroep en de grievenformulieren zijn tijdig en in de juiste vorm ingediend.

3.2 De beklaagde bepaalde nauwkeurige grieven over de schuld aan alle telastleggingen, de bestraffing, de herstellvordering en de verbeurdverklaring. Het openbaar ministerie bepaalde nauwkeurige grieven over de bestraffing, de verbeurdverklaring en de herstelmaatregel.

3.3 De hoger beroepen van de beklaagde en het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

4. Verbetering telastleggingen

4.1 Verbetering en aanvulling van de telastleggingen A1 en A2

De telastleggingen A1 en A2 moeten worden verbeterd. Enerzijds worden de feiten in deze telastleggingen omschreven als het exploiteren van een inrichting of activiteit zonder omgevingsvergunning, terwijl er anderzijds sprake is van het houden van meer varkens dan waarvoor er een vergunning is en het oppompen van meer water dan vergund. Uit het strafdossier blijkt dat het gaat over het overschrijden van de aantallen varkens waarvoor er een vergunning is en het oppompen van meer water dan waarvoor er een vergunning is. De telastleggingen gaan dus om het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden. Daarnaast moeten ook de vermelde wetsartikelen worden verbeterd. Het hof vervangt artikel 5.2.1. §§3, 4 en 6 lid 1 Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid bijgevolg door artikel 5.4.9 §1 van hetzelfde decreet. Dit artikel bepaalt dat de exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit verplicht is de algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden na te leven en omvat dus ook het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden. De telastlegging moet ook worden aangevuld met artikel 72 Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (hierna: Omgevingsvergunningsdecreet). Dit artikel geeft de bevoegde overheid de mogelijkheid om de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit afhankelijk te stellen van de naleving van bijzondere milieuvoorwaarden.

De telastlegging A2 moet verder worden aangevuld met de relevante rubriek van bijlage 1 van Vlarem II, namelijk rubriek 53.8, 2°, die bepaalt dat het winnen van grondwater van een volume van 5.000 tot 30.000 kubieke meter een activiteit is van klasse 2.

Daarnaast is het zo dat de telastlegging A2 deels dateert van voor 23 februari 2017. Het Omgevingsvergunningsdecreet trad in werking op 23 februari 2017. Het oude Decreet van

28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning werd toen opgeheven. Ook trad het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het Omgevingsvergunningsdecreet in werking (Vlarem II). Dit besluit verving de indelingsrubrieken van de vergunningsplichtige activiteiten van Vlarem I. Telastlegging A2 dateert deels van voor 23 februari 2017. Het hof beoordeelt deze feiten aan de hand van de wetsbepalingen die destijds golden. De telastlegging moet worden aangevuld met deze oude wetsbepalingen.

De mogelijkheid voor de vergunningsverlenende overheid om bijzondere milieuvoorwaarden op te leggen van artikel 72 Omgevingsvergunningsdecreet en de verplichting van artikel 5.4.9, § 1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid om deze na te leven, bestonden reeds voor 23 februari 2017. Artikel 20, zesde lid, van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning gaf de vergunningsverlenende overheid de mogelijkheid om bijzondere milieuvoorwaarden op te leggen, artikel 22 van dit decreet verplichtte de exploitant om de milieuvoorwaarden na te leven. Ook artikel 43, §1 Vlarem I verplichtte de exploitant tot het naleven van de algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden.

De indelingsrubrieken van Vlarem I en II sommen de inrichtingen en activiteiten op die ernstige risico's of hinder voor de mens en het milieu kunnen inhouden en waarvoor een vergunning of melding is vereist op grond van artikel 5.2.1. Decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid. Zowel voor als na 23 februari 2017 is het winnen van grondwater van een volume van 5.000 tot 30.000 kubieke meter een activiteit van klasse 2. Deze activiteit werd zowel voor als na 23 februari 2017 ingedeeld in rubriek 53.8, 2°.

De aangepaste telastlegging A luidt bijgevolg als volgt:

A niet naleven van vergunningsvoorwaarden

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1. § 1 lid 2 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, de voorwaarden van de omgevingsvergunning voor het exploiteren van ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste of de tweede klasse niet te hebben nageleefd,

(Vóór 23 februari 2017 strafbaar op grond van: art. 20 en 22§1 Milieuvergunningsdecreet; artikel 43, §1 Vlarem I; artikel 16.6.1. §1, eerste lid Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Na 23 februari 2017 strafbaar op grond van: art. 5.4.9, §1 en 16.6.1. § 1, eerste lid Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid; art. 5, 1°, c), 6, eerste lid en 72 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

namelijk, een inrichting klasse 1, gekend onder rubriek:

Rubriek 9.4.1.c.1.2° Vlare II (klasse 1):

- Varkenshouderij met meer dan 1000 plaatsen voor varkens ouder dan 10 weken.

Rubriek 9.4.1.d.2° Vlare II (klasse 1, GPBV-installatie):

- Intensieve varkenshouderij met meer dan 750 plaatsen voor zeugen en gedekte jonge zeugen,

meer bepaald, in strijd met artikel 1 van de vergunningsbesluiten afgeleverd door het College van Burgemeester en Schepenen van dd. 07/12/2010 en 22/07/2014 en de aktenames door het College van Burgemeester en Schepenen van dd. 20/01/2015 en 18/08/2015, 1036 stalplaatsen voor het stallen van zeugen en gedekte jongen zeugen ter beschikking te hebben, alsook 176 plaatsen voor het stallen van andere varkens, waar de inrichting slechts is vergund voor 1000 stalplaatsen voor varkens, waarvan 750 zeugen, 248 andere varkens en 2 beren.

2 in de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021

namelijk een activiteit gekend onder rubriek 53.8, 2° Vlare II (voor 23 februari 2017, rubriek 53.9, 2° Vlare I) te hebben geëxploiteerd met een ontoereikende omgevingsvergunning, meer bepaald meer grondwater te hebben opgepompt dan vergund,

met name waar artikel 1 van het vergunningsbesluit dd. 07/12/2010 de inrichting vergunt voor het winnen van grondwater met een debiet van 13 m³ /dag en 4647 m³ per jaar, werd in 2017 476m³ meer opgepompt dan vergund, in 2018 1294 m³, in 2019 3123 m³, in 2020 191 m³ en in 2021 3813 m³.

Door deze aanvulling worden er geen andere feiten bij het hof aanhangig gemaakt. Het openbaar ministerie suggereerde deze verbeteringen op de rechtszitting, waardoor de beklagde de mogelijkheid had om er standpunt over in te nemen.

4.2 Verbetering telastlegging B

De telastleggingen B1, B2, B3, B4, bevatten een materiele vergissing. Er wordt verwezen naar de artikelen 5.1.3., 1°, 2° en 3°, 5.1.4., 2°, 3°, 4°, a), 5°, c), 5.1.1, 5.1.2., 2° a), en d), en 5.1.3, 1° van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. Dit moeten echter de artikelen 5.3.1.3., 1°, 2° en 3°, 5.3.1.4., 2°, 3°, 4°, a), 5°, c), 5.3.1.1, 5.3.1.2., 2° a), en d), en 5.3.1.3, 1° zijn.

De telastleggingen B1, B2, B3, B4 en B5 moeten ook worden aangevuld met artikel 5.3.1.4, 9° van het ministerieel besluit van 19 maart 2004. Dit artikel bepaalt dat de bedieningshandleiding, de technische fiche, het monsternamenameprotocol, het logboek, het onderhoudscontract en de analyserapporten op een centrale plaats bij de installatie bewaard moeten worden en ter inzage gehouden worden van de bevoegde overheid.

De verbeterde telastlegging is gelet hierop de volgende:

B schending exploitatie- en vergunningsvoorwaarden

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1. § 1, eerste lid van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, als exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit de algemene, sectorale of bijzondere milieuvoorwaarden niet te hebben nageleefd,

(art. 5.4.9. § 1 en 16.6.1. § 1, eerste lid Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

namelijk artikel 5.9.2.1bis. § 4 Vlarem II, § 4.

'De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, stelt nadere regels vast voor de uitvoering en het gebruik van de ammoniakemissiearme stallen die op de lijst opgenomen zijn met het oog op het behoud van de ammoniakemissieverminderende aspecten van die stallen.

Voorwaarden met betrekking tot de elektronische monitoring van ammoniakemissiearme stallen, waaronder luchtwassystemen, worden beschouwd als regels voor de uitvoering en het gebruik en worden nageleefd volgens de meest recente versie van de lijst, vermeld in paragraaf 1/1.

In strijd met het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen (hierna MB genoemd), in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne:

1 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.3, 1° en 5.3.1.4, 9° MB, de technische fiche voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

2 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.3, 2° en 5.3.1.4, 9° MB, het monsternameprotocol voor beide luchtwassers niet te hebben voorgelegd op het moment van de inspectie;

3 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.3, 3° en 5.3.1.4, 9° MB, de bedieningshandleiding voor beide luchtwassers niet te hebben voorgelegd op het moment van de inspectie;

4 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.4, 2° en 5.3.1.4, 9° MB, het onderhoudscontract voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

5 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.4, 3° en 5°, c en 5.3.1.4, 9° van het MB, het logboek voor beide luchtwassers op het moment van de inspectie niet te hebben voorgelegd;

6 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.4, 4° a) MB, het waswater van beide luchtwassers slechts één maal te hebben laten bemonsteren en analyseren door de Bodemkundige dienst van België, waar conform het MB elk half jaar een monster van het waswater dient te worden genomen volgens het monsternameprotocol;

7 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021

meer bepaald de grenswaarden voorop gesteld in art. 5.3.1.6 - tabel 1 MB, niet te hebben nageleefd, - gemeten concentraties NH_4^{+} - vallen buiten de grenswaarden van tabel 1 van art. 5.3.1.6 MB, m.n. de parameter ammoniakale stikstof (NH_4^{+} -N) varieerde tussen 1,4 en 6,3, waar de norm onder de 0,4 valt;

- gemeten concentraties totaal N, molaire verhouding van N, vallen buiten de grenswaarden van tabel 1 van art. 5.1.6 MB, m.n. de parameter stikstof (totaal N) liep op tot 11,6, waar de norm tussen de 0,8 en 3,2 ligt, de parameter molaire verhouding van N varieerde tussen 1,02 en 2,68, waar de norm tussen 0,8 en 1,2 ligt;

- de parameter pH valt buiten de grenswaarde, m.n. de pH-waarde zeugenstal bedroeg 8,13 en 6,83, waar de norm tussen 6,5 en 7,5 ligt, de pH-waarde biggenstal bedroeg 6,71 en 5,61, waar de norm tussen 6,5 en 7,5 ligt.

8 te in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.7, 1° MB, de stalen voor de halfjaarlijkse analyses van waswater d.m.v. een schepmonster te hebben genomen, waar de stalen dienen te worden genomen aan het aftappunt (kraantje) in de leiding van het waswater van de circulatiepomp naar de sproeiers die het pakket bevochtigen.

9 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.1 MB, het filterpakket niet continu vochtig te hebben gehouden met een wasvloeistof in de zeugenstal, door aan de kant van de ingaande luchtstroom de zijspoeiers niet in werking te hebben gesteld

10 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.2.2°, a) MB, het linkse compartiment van de ingaande luchtstroom in de zeugenstal niet te hebben afgesloten, waardoor ongezuiverde lucht kon ontsnappen, daar waar het MB voorziet dat alle uitgaande stalventilatielucht via het luchtwassysteem uit de stal dient te worden afgevoerd.

11 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.2, 2°, d) MB, bedraagt de minimale afstand tussen de ventilatoren en het filterpakket minder dan 3 meter in de zeugenstal en de biggenstal.

12 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.1 MB, het filterpakket in de biggenstal niet continu vochtig te hebben gehouden met wasvloeistof, door aan de kant van de ingaande luchtstroom de zijspoeiers niet in werking te hebben gesteld.

13 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.2, 2°a) MB, het rechtse compartiment van de ingaande luchtstroom in de biggenstal niet te hebben afgesloten, waardoor ongezuiverde lucht kon ontsnappen, daar waar het MB voorziet dat alle uitgaande stalventilatielucht via het luchtwassysteem uit de stal dient te worden afgevoerd.

14 te op 21 februari 2022

meer bepaald in strijd met art. 5.3.1.9, 1° MB, niet te hebben gerapporteerd over het onderhoud, de beoordeling van de goede werking van de luchtwassystemen en eventuele ondernomen acties ten gevolge van het onderhoud en de controle.

Deze verbeteringen wijzigen de te beoordelen feiten niet. Het openbaar ministerie suggereerde ze op de rechtszitting, waardoor de beklaagde ook in dit geval de mogelijkheid had om zich er op te verweren.

5. Telastlegging A2 – wetswijzigingen die in werking traden op 23 februari 2017

De feiten van de telastlegging A2 dateren deels van voor 23 februari 2017. Zoals hierboven reeds aangehaald, traden op die datum zowel het Omgevingsvergunningsdecreet als het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (Vlarem II) in werking.

De feiten van de telastlegging A2, voor zover gepleegd voor 23 februari 2017, zijn na die datum strafbaar gebleven. De bestraffing die wordt bepaald door artikel 16.6.1. §1 eerste lid Decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, is dezelfde gebleven.

6. Beoordeling van de schuld

6.1 Telastleggingen A1 en A2 - niet naleven voorwaarden vergunning

De beklaagde wordt onder de telastlegging A vervolgd wegens schending van de voorwaarden van zijn vergunningen voor het houden van varkens (A1) en het oppompen van grondwater (A2). Het hof is van oordeel dat de eerste rechter de beklaagde terecht schuldig heeft verklaard aan deze telastlegging.

De beklaagde betwistte op de rechtszitting niet dat hij de toegestane hoeveelheden opgepompt grondwater overschreed. Dit blijkt ook uit de vaststellingen van de omgevingsinspectie van 21 februari 2022, opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal van 17 maart 2022. De beklaagde benadrukte in zijn verhoor bij de politie en in zijn conclusie dat hij de hoeveelheden gebruikt grondwater correct heeft opgegeven in de aangifte voor de Waterheffing. Dit doet echter geen afbreuk aan het bewijs van de telastlegging A2.

De omgevingsinspecteur stelde in hetzelfde aanvankelijk proces-verbaal van 17 maart 2022 vast dat het varkensbedrijf van de beklaagde zoals het op dat moment geëxploiteerd werd, ontoereikend vergund was. De vergunningen van het College van Burgemeester en Schepenen van _____ geven de beklaagde de toelating voor 1000 stalplaatsen voor varkens, waarvan 750 voor zeugen, 248 voor andere varkens en twee voor beren. De omgevingsinspecteur stelde vast dat er plaats was voor 1036 varkens in totaal. Er waren 836 zeugen en gedekte jonge zeugen aanwezig. Er waren 176 plaatsen voor het stallen van andere varkens, er waren er 144 aanwezig op het moment van de controle. Er waren ook tussen de 5400 en 5832 biggen aanwezig, terwijl op het plan horende bij het besluit van 18 augustus 2015 slechts 4520 biggen vermeld staan. De beklaagde betwist in zijn conclusie deze vaststellingen niet.

In zijn conclusie stelt de beklaagde ten eerste dat de aanwezigheid van de biggen niet leidt tot de overschrijding van de vergunde dierenaantallen. De telastlegging A1 betreft echter niet het aantal biggen, waardoor dit argument niet relevant is.

De beklaagde argumenteert ten tweede dat de definitie van zeugen en andere varkens of gedekte zeugen is gewijzigd. Volgens hem was een *“ander varken”* vroeger een zeug vanaf de eerste worp, sinds de wijziging is dit vanaf de eerste dekking. Door deze wijziging was de buffer van 250 plaatsen voor andere varkens niet meer voldoende.

De beklaagde kan zich maar beroepen op een rechtsdwaling indien deze verschoonbaar is. Dit is niet het geval. De beklaagde heeft als professioneel varkensfokker de plicht om zich te informeren over de bestaande regelgeving en deze vervolgens na te leven. Waar de regelgeving complex lijkt, betreft het anderzijds een beperkte materie en slaat het op de kern van zijn beroepsbedrijvigheid, zodat dit niet onoverkomelijk was. De huidige indeling van de varkens in drie categorieën in het Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) is tot stand gekomen door Besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2016 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu. Deze wijziging dateert van meer dan vijf jaar voor de controle door de omgevingsinspectie op 21 februari 2022. De beklaagde had dus ruim de tijd om zich te informeren of deze aanpassingen enig effect zouden hebben op zijn varkensbedrijf. Een verandering in de definitie van de verschillende categorieën van varkens heeft overigens ook geen impact op het feit dat de beklaagde meer stalplaatsen voor varkens heeft dan wat zijn vergunning toelaat.

Hij wijst tot slot ook op de inspanningen die hij deed om het aantal varkens te beperken in overeenstemming met de vergunning. Dit dateert echter van na de vaststelling van de inbreuk en heeft geen impact op het bewijs van de telastlegging.

Het hof bevestigt de schuldigverklaring van de beklaagde aan de telastleggingen A1 en A2.

6.2 Telastleggingen B1 tot en met B14 - niet naleven exploitatie- en vergunningsvoorwaarden

Onder de telastleggingen B1 tot en met B14 wordt de beklaagde vervolgd wegens het niet naleven van verschillende verplichtingen in verband met de luchtwassers in zijn varkensstal. Ook deze telastleggingen zijn bewezen.

De toezichthouder stelde op 21 februari 2022 de verschillende inbreuken vast bij de biologische luchtwassers die zijn geïnstalleerd op de zeugenstal en de biggenstal. Verschillende technische vereisten werden niet nageleefd, en verschillende stukken ontbraken. Deze vaststellingen gelden tot het bewijs van het tegendeel (art. 9 §4 Kaderdecreet Vlaamse Handhaving).

De beklaagde voert geen elementen aan die het tegendeel bewijzen. In zijn conclusie verwijst de beklaagde naar het feit dat hij zich voor de vaststellingen liet bijstaan door voor de opvolging van de luchtwassers. Tegenwoordig doet het studiebureau dit. Het gegeven dat de beklaagde zich door een externe firma liet bijstaan doet geen afbreuk aan de vaststelling van zijn schuld. Hij maakt ook niet aannemelijk dat hij verkeerd geadviseerd werd. Er is dus geen sprake van een onoverwinnelijke dwaling. Ook de bewering dat de leverancier zijn activiteiten kort na de plaatsing stop zou hebben gezet, doet geen afbreuk aan de schuld van de beklaagde aan de verschillende telastleggingen.

In wat volgt antwoordt het hof op de argumentatie van de beklaagde in verband met de individuele telastleggingen.

a) Telastleggingen B1 tot en met B5

De telastleggingen B1 tot en met B5 betreffen het ontbreken van documenten die verplicht bij de luchtwasser beschikbaar moeten zijn op grond van artikel 5.3.1.3, 1°, 2° en 3° en artikel 5.3.1.4, 2°, 3°, 5°, c) en 9° van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen. De beklaagde heeft deze bij de controle van 21 februari 2022 niet overhandigd aan de toezichthouder. De beklaagde wijst in zijn conclusie op het feit dat hij van bij de aanvang in het bezit was van de stukken vermeld in de telastleggingen B1 tot en met B5. heeft deze stukken overgemaakt aan de afdeling Handhaving. Dit neemt echter niet weg dat de stukken niet werden bewaard op een centrale plaats bij de installatie en dat zij niet ter inzage gehouden werden van de bevoegde overheid zoals artikel 5.3.1.4, 9° van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 voorschrijft. Op het moment van de controle had de toezichthouder geen toegang tot de documenten.

Het overmaken van de stukken door gebeurde pas na de vaststelling van de inbreuken, waardoor dit geen tegenbewijs vormt van de vastgestelde inbreuken van 21 februari 2021. Uit de mail van aan de toezichthouder van 19 juli 2022 blijkt ook dat verschillende stukken, waaronder de technische fiches nog bij de leverancier moesten worden opgevraagd. Dit bevestigt dat de stukken niet aanwezig waren bij de beklaagde op het moment van de controle op 21 februari 2021.

b) Telastlegging B7

De telastlegging B7 betreft het feit dat de wassers niet voldeden aan de grenswaarden die worden bepaald door artikel 5.3.1.6, eerste tabel, van het ministerieel besluit van 19 maart 2004. In verband met de telastlegging B7 stelt de beklaagde in zijn conclusie dat luchtwassers van bij aanvang voldeden aan de verplichte grenswaarden van het ministerieel besluit van 19 maart 2004. Ook nu zouden de wassers goed werken. Hij verwijst hiervoor naar de conformiteitsattesten van de wassers en naar een mail van waaruit blijkt dat de wassers nu het vereiste rendement halen. Deze persoon is werkzaam bij

een onderzoeksinstituut dat onderzoek doet naar technologie voor het opvangen van onder meer ammoniak (stuk 38 van de beklaagde). Uit de staalnames door de toezichthouder blijkt echter dat in elk van de 4 stalen minstens 2 parameters buiten de normen vielen van artikel 5.3.1.6, eerste tabel, van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004. Dat op andere momenten de parameters wel werden gerespecteerd, doet geen afbreuk aan het bewijs van de inbreuk op 21 februari 2022. Op dat moment functioneerden de wassers niet naar behoren.

c) Telastleggingen B8 en B11

De beklaagde wijst in verband met de telastlegging B11 op de verklaring van Lander Hollevoet. Deze persoon stelt dat de afstand van de ventilatoren en het filterpakket geen invloed heeft op de goede werking. Ook dit doet geen afbreuk aan de vaststelling van de inbreuk. Het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 legt duidelijk de verplichting op om de ventilatoren op minstens drie meter van het filterpakket te plaatsen. De toezichthouder stelde vast dat de installatie van de beklaagde hier niet aan voldeed. Ook wat betreft de vereisten voor de halfjaarlijkse analyses die volgens de telastlegging B8 geschonden zijn, stelt de beklaagde dat de inbreuk geen invloed heeft op het goede functioneren van de installatie. Hij beweert dat zonder het vereiste kraantje de staalname voor analyse even goed kan gebeuren. Ook dit neemt niet weg dat de vereisten van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 duidelijk zijn, met name dat het watermonster aan het voorziene aftappunt moet worden genomen en dat er een minimumafstand moet worden gerespecteerd tussen het filterpakket en de ventilatoren. De installatie van de beklaagde voldeed hier niet aan. Het is voor de beoordeling van de telastleggingen B8 en B11 niet vereist om een deskundige aan te stellen, zoals de beklaagde suggereert. De schending van de voorschriften blijkt voldoende duidelijk uit de vaststellingen van de toezichthouder.

d) Telastleggingen B10 en B13

De telastleggingen B10 en B13 betreffen het feit dat in elk van beide luchtwassers, een compartiment niet was afgesloten, waardoor ongezuiverde lucht kon ontsnappen.

De beklaagde stelt dat het feit dat er een deur in de wasser is, niet wil zeggen dat deze toegangsdeur een bypass is. Hij wijst op de mail van [redacted] van 19 juli 2022, waarin gesteld wordt dat de vermoedelijke bypasses niet als dusdanig kunnen gezien worden. Hij suggereert om eventueel een deskundige aan te stellen om te oordelen of er sprake is van een bypass.

De toezichthouder bevestigde in haar e-mail van 8 april 2026 die in graad van beroep aan het dossier werd gevoegd, dat ook bij een systeem dat werkt op onderdruk, de compartimenten goed afgesloten moeten zijn om het systeem goed te laten functioneren. Doordat bij twee van de vier openingen de panelen verwijderd of gevallen waren, werd er een bijkomende luchtstroom naar het waspakket getrokken. Er was dus weldegelijk sprake

van een bypass. Door deze bijkomende toelichting door de toezichthouder, is het hof voldoende geïnformeerd om over de telastleggingen B10 en B13 te oordelen. Het hof bevestigt de schuldigverklaring van de beklaagde aan de telastleggingen B10 en B13.

e) Telastleggingen B9, B12 en B14

Het verweer van de beklaagde met betrekking tot de telastleggingen B9, B12 en B14 komt er op neer dat de luchtwassers momenteel wel conform de voorschriften van het Ministerieel Besluit van 19 maart 2004 werken. Hij legt verschillende stukken neer om dit te staven. Dit doet echter geen afbreuk aan het feit dat op het moment van de controle door de toezichthouder op 21 februari 2022, deze inbreuken werden vastgesteld.

6.3. Telastlegging C - gebruik van een vals stuk

De beklaagde wordt tot slot vervolgd voor het gebruiken van een getuigschrift dat valselijk werd opgemaakt onder de naam van een bijzondere persoon. Meer specifiek gaat het over het gebruik van een conformverklaring inzake stalsystemen voor ammoniakreductie, opgemaakt door ingenieur _____ voor het verkrijgen van investeringssteun van de Vlaamse Overheid, terwijl er structurele tekortkomingen bij de luchtwassers werden vastgesteld.

Het hof is van oordeel dat er redelijke twijfel is over het bedrieglijk opzet van de beklaagde en over zijn kennis van de valsheid van het attest. De beklaagde verklaarde toen hij door de politie werd verhoord dat hij hier niet van op de hoogte was. Hij besteedde de aanvraag van de subsidie uit aan DLV, het bedrijf waar _____ voor werkte. Het is naar het oordeel van het hof mogelijk dat de onterechte conformiteitsattesten te wijten zijn aan de onzorgvuldigheid van _____. Hij verklaarde namelijk dat hij niet is langs geweest op het bedrijf van de beklaagde alvorens het attest af te leveren. Het blijkt niet dat hij naliet om dat te doen, in opdracht van de beklaagde. Gelet op het bestaan van redelijke twijfel over het bedrieglijk opzet van de beklaagde, spreekt het hof hem vrij voor de telastlegging C.

7. Bestrafing

7.1 Overschrijding van de redelijke termijn

De beklaagde stelt in zijn conclusie dat de redelijke termijn werd overschreden.

Het aanvangspunt waarmee het hof rekening houdt bij het beoordelen van de redelijke termijn is 19 oktober 2022, de datum van het eerste verhoor van de beklaagde. De beklaagde werd toen voor het eerst verontrust door de lopende strafvervolgning. Op 12 september 2023 werd hij opnieuw verhoord, ditmaal over de telastlegging C.

Uit het strafdossier blijkt dat de toezichthouder op 10 juli 2023 antwoord gaf op de vraag tot bijkomende inlichtingen van 9 maart 2023 van het openbaar ministerie. Hierna was er, op het verhoor van de beklaagde op 12 september 2023 na, een periode van stilstand. Het openbaar ministerie stuurde de toezichthouder op 26 februari 2024 een herinneringsmail om te reageren op de vraag tot bijkomende inlichtingen van 9 maart 2023, dit terwijl dit reeds gebeurd was. Schijnbaar per vergissing antwoordde de toezichthouder dat ze nog niet antwoordde. Het bevel tot dagvaarden dateert van 10 januari 2025. De behandeling door de eerste rechter en in graad van beroep kende geen perioden van stilstand.

De periode van stilstand tussen het antwoord van de toezichthouder op 10 juli 2023 en het bevel tot dagvaarding wordt niet verantwoord door de houding van de beklaagde of de complexiteit van het dossier. Er is dus een overschrijding van de redelijke termijn. Het hof houdt hiermee rekening bij het bepalen van de op te leggen straffen.

7.2 Motivering van de geldboete

De beklaagde pleegde de bewezen verklaarde feiten met eenzelfde misdadig opzet, zodat het hof slechts één straf toepast, namelijk de zwaarste (art. 65, eerste lid, Strafwetboek).

De bewezen feiten zijn ernstig. De beklaagde respecteerde verschillende regels die het leefmilieu beschermen niet, ondanks het feit dat hij als varkensboer activiteiten uitoefent die een grote impact hebben op het leefmilieu. Hij hield zich niet aan de beperkingen van de vergunningen die hij verkreeg en overtrad ook verschillende regels die verband houden met de luchtwassers om de ammoniakuitstoot te beperken.

Artikel 7 Strafwetboek schrijft de strafdoelstellingen voor die de rechter in overweging moet nemen bij de keuze van de straf en het bepalen van de strafmaat. Deze strafdoelstellingen bestaan in het uiting geven aan de maatschappelijke afkeuring ten aanzien van de overtreding van de strafwet, de bescherming van de maatschappij, het bevorderen van het herstel van het maatschappelijk evenwicht, het herstel van de door het misdrijf veroorzaakte schade en het bevorderen van de maatschappelijke rehabilitatie en re-integratie van de dader. De rechter moet zoeken naar een rechtvaardige proportionaliteit tussen het misdrijf en de straf.

De beklaagde heeft een blanco strafregister.

De beklaagde wijst op het feit dat hij inspanningen leverde om de situatie te regulariseren. Hij werkt samen met een deskundige firma aan de verdere opvolging van de luchtwassers. Hij bracht het aantal dieren terug op de vergunde aantallen. Hij vraagt om deze elementen als verzachtende omstandigheden te beschouwen, minstens om een milde toepassing te maken van de strafwet. Hij vraagt in hoofdorde om de uitspraak van de veroordeling op te schorten en ondergeschikt om een straf met uitstel op te leggen.

Het hof ziet geen verzachtende omstandigheden in het feit dat de beklaagde stappen zette om zich in regel te stellen. Uit de controle door de toezichthouder van 31 maart 2026 blijkt dat de toestand op verschillende punten nog steeds niet werd geregulariseerd. Zo verminderde de beklaagde het aantal dierenplaatsen nog niet. Ook blijkt dat er nog steeds tekortkomingen zijn aan de luchtwassers. Uit het proces-verbaal blijkt anderzijds wel dat de beklaagde het luchtwassysteem wil vernieuwen om zich te conformeren.

Het hof is van oordeel dat de opschorting of een straf met uitstel geen passend maatschappelijk antwoord is op de bewezen telastleggingen. Dit zou bij de beklaagde een indruk van straffeloosheid kunnen wekken. Een geldboete van 1000 euro is wel een gepaste bestraffing. Deze geldboete staat in verhouding tot de ernst van de inbreuken. Zij is ook een terecht antwoord op het feit dat de beklaagde een onrechtmatig economisch voordeel nastreeft door verschillende verplichtingen niet na te leven en door water op te pompen terwijl hij dit op de markt had moeten aankopen. Deze bestraffing houdt ook rekening met de overschrijding van de redelijke termijn. Zonder deze overschrijding, had het hof een hogere geldboete opgelegd.

Aangezien de feiten werden gepleegd na 31 december 2016 maar voor 1 februari 2026, verhoogt het hof de geldboete met 70 opdecimen. De voor de boete opgelegde vervangende gevangenisstraf is voor de beklaagde een passende stimulans om de boete te betalen.

7.1 Bijzondere verbeurdverklaring

Het openbaar ministerie vordert in de dagvaarding voor de eerste rechter de bijzondere verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen die de beklaagde verkreeg uit de telastleggingen A2 en C. Gelet op de vrijspraak van de beklaagde voor de telastlegging C, vormt deze telastlegging geen grondslag om de bijzondere verbeurdverklaring uit te spreken.

Het openbaar ministerie bepaalde de vermogensvoordelen uit de telastlegging A2 op basis van de prijs die de beklaagde had moeten betalen indien hij het water waarvoor hij geen vergunning had, via de drinkwaterleverancier had aangekocht. Dit is een brutoberekening, er wordt geen rekening gehouden met de heffingen die de beklaagde betaalde. De eerste rechter heeft de vermogensvoordelen terecht naar billijkheid herleid tot 7.500 euro, dit om geen onredelijk zware straf op te leggen. Het hof bevestigt dus de verbeurdverklaring op grond van de telastlegging A2 die de eerste rechter uitsprak. Misdrijven mogen niet lonen.

8. Herstel

Het openbaar ministerie vroeg op de rechtszitting om de beklaagde te veroordelen tot het herstel conform het proces-verbaal van 8 april 2026 van het Departement omgeving.

Op 1 april 2026 trad het Decreet van 26 april 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 in werking. Sindsdien is het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van toepassing op de overtredingen van het Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Artikel 16.6.6 van dit decreet, dat de rechter de mogelijkheid gaf om het herstel van inbreuken te bevelen, werd vervangen. Sindsdien is deze mogelijkheid opgenomen in artikel 56 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving. De mogelijkheid voor de rechter om het herstel te bevelen bleef dus onverminderd bestaan.

Uit het proces-verbaal van 8 april 2026 blijkt dat de situatie nog steeds niet hersteld is. Er zijn nog steeds meer dierenplaatsen dan waarvoor er een vergunning is, en de luchtwassers werken nog steeds niet optimaal. Zij zijn niet altijd in werking.

Om de situatie te herstellen moet de beklaagde het volgende doen:

- het aantal dierplaatsen terugbrengen tot de vergunde aantallen (1000 volwassen varkens in totaal, 750 zeugen, 2 beren en 248 andere varkens en 4520 biggen) of een vergunning aanvragen zodat alle dierplaatsen vergund zijn;
- de maximaal toegestane hoeveelheid grondwater die jaarlijks mag worden opgepompt strikt naleven;
- structurele aanpassingen doorvoeren aan de luchtwassers:
 - o waardoor de luchtwassers gegarandeerd te allen tijde een ammoniakreductie van minstens 70 % realiseren,
 - o zodat de grenswaarden van artikel 5.3.1.6, tabel 1 van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 worden gerespecteerd,
 - o door het monteren van een aftappunt zodat de stalen voor de halfjaarlijkse analyses correct kunnen worden genomen,
 - o door ervoor te zorgen dat de minimale afstand tussen de ventilatoren en het filterpakket meer dan drie meter bedraagt,
 - o door het voorzien van volledige deuren aan de luchtwassers zodat er geen bypasses zijn.

Het hof voorziet een termijn van twee jaar voor de uitvoering van deze herstelmaatregel.

Per dag vertraging bij de uitvoering van het herstel van de inbreuken zal een dwangsom worden verbeurd van 50 euro. Zo moet de samenleving niet eerst de kosten van een gedwongen uitvoering voorschieten, met onzekerheid over een terugbetaling ervan. Dit is ook noodzakelijk als drukkmiddel voor het vrijwillig uitvoeren van het bevolen herstel.

9. Kosten - bijdragen - vergoeding

De beklaagde is gehouden tot de kosten in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie zoals hierna bepaald. Al deze kosten zijn ondeelbaar veroorzaakt door de bewezen telastleggingen.

Het hof veroordeelt de beklaagde als veroordeelde tot een correctionele hoofdstraf tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 90 deciemen tot 250 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

Met toepassing van artikel 91 Tarief Strafzaken veroordeelt het hof de beklaagde tot de vaste vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure, die geïndexeerd 62,37 euro bedraagt. Met toepassing van diezelfde bepaling verhoogt het hof de kosten met 10 %.

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand, veroordeelt het hof de beklaagde ook tot het betalen van een bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand, die sinds 1 maart 2025 na indexatie 26 euro bedraagt.

10. Burgerlijke belangen

De eerste rechter hield terecht de burgerlijke belangen aan.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 Taalwet Gerechtshoven.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend:

bevestigt het beroepen vonnis in de beslissing tot het aanhouden van de burgerlijke belangen;

wijzigt het beroepen vonnis voor zover bestreden voor het overige als volgt:

op strafgebied:

verbetert de telastleggingen A1 en A2 zoals weergegeven onder titel 4.1 van dit arrest;

verbetert de telastleggingen B1 tot en met B14 zoals weergegeven onder titel 4.2 van dit arrest;

spreekt de beklaagde vrij voor de telastlegging C;

verklaart de beklaagde schuldig aan de telastleggingen A1, A2, B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10, B11, B12, B13 en B14;

veroordeelt de beklaagde voor deze telastleggingen samen tot een geldboete van 8.000 euro, dit is 1.000 euro vermeerderd met 70 decimen, of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

verklaart de beklaagde verbeurd van een bedrag van 7.500 euro als vermogensvoordelen die uit de bewezen telastlegging A2 zijn verkregen;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 90 decimen en zo gebracht op 250 euro als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bedrag van 62,37 euro als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bijdrage van 26 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 36,64 euro in eerste aanleg en 160,94 euro in beroep;

herstel:

beveelt de beklaagde tot het herstel door het volgende te doen:

- het aantal dierplaatsen terug te brengen tot de vergunde aantallen (1000 volwassen varkens in totaal, 750 zeugen, 2 beren en 248 andere varkens en 4520 biggen) of een vergunning aan te vragen zodat alle dierplaatsen vergund zijn;

- de maximaal toegestane hoeveelheid grondwater die jaarlijks mag worden opgepompt strikt na te leven;
- structurele aanpassingen door te voeren aan de luchtwassers:
 - o waardoor de luchtwassers gegarandeerd te allen tijde een ammoniakreductie van minstens 70 % realiseren,
 - o zodat de grenswaarden van artikel 5.3.1.6, tabel 1 van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 worden gerespecteerd,
 - o door het monteren van een aftappunt zodat de stalen voor de halfjaarlijkse analyses correct kunnen worden genomen,
 - o door ervoor te zorgen dat de minimale afstand tussen de ventilatoren en het filterpakket meer dan drie meter bedraagt,
 - o door het voorzien van volledige deuren aan de luchtwassers zodat er geen bypasses zijn,

dit binnen een termijn van **twee jaar** na het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest;

beslist dat een dwangsom van 50 euro zal worden verbeurd per dag vertraging in de nakoming van dit bevel te rekenen vanaf het verstrijken van de termijn van één jaar vanaf de dag waarop dit arrest in kracht van gewijsde zal zijn.

|

Kosten eerste aanleg: **€ 36,64**

Kosten beroep:

Afschrift vonnis: € 60,00
Afschriften akten HB: € 6,00
Opstelrecht ber. bekl.: € 35,00
Dagv. bekl.: € 33,31

€ 146,31

+ 10 % : € 14,63

Totaal : **€ 160,94**

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit kamervoorzitter raadsheer en plaatsvervangend magistraat en in openbare rechtszitting van **31 augustus 2026** uitgesproken door kamervoorzitter , in aanwezigheid van , advocaat-generaal, met bijstand van griffier